ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΝΤ' ΑΓΚΙΟΥ

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ ΒΑΝΔΑ

ΤΑΝ ὁ Κράγκος, ὁ δοὺξ τῆς Πολωνίας, βρισκόταν στὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του, στεκόταν κάθε πρωῒ στὸ παράθυρο τοῦ ἀπορθήτου πύργου του καὶ χαιρόταν βλέποντας νὰ χτίζωνται παρακάτω καινοῦργια μέγαρα καὶ σπίτια.

Ὅλοι, βοϊβοντάδες, ἱερεῖς, πολεμιστάδες, ἔμποροι, τεχνίτες, ἤθελαν νὰ ἐγκατασταθοῦν ὁριστικὰ κοντά του, γιὰ νὰ δικάζονται, ἀπ' αὐτόν, ὅταν εἶχαν διαφορές, καὶ γιὰ νὰ ὁδηγοῦνται ἀπ' αὐτὸν στὴ μάχη, ὅταν εἶχαν πόλεμο.

Αὐτὸ τὸ ἔκαναν, γιατί ὅλοι τὸν ἤξεραν δίκαιο κ' ἤξεραν ἀκόμα πὼς γύριζε πάντα νικητὴς στὸν τόπο του.

Κι' ἔτσι χτίστηκε σιγὰ-σιγὰ ἡ πόλις ποὺ πῆρε τὸ ὄνομα Κρακοβία κι' ἄγινε πρωτεύουσα τοῦ κράτους του.

Κι' ὅταν ὁ δοὺξ πέθανε, ἄφησε πίσω του δυὸ γυιούς, ἀρκετὰ ἡλικιωμένους καὶ μιὰ θυγατέρα νεωτάτη.

Ὁ Λέρνιος, ὁ δευτερότοκος, μόλις εἶδε τὸ μεγαλείτερο ἀδερφό του, τὸ Μίσλα, νὰ κλείνη τὰ μάτια τοῦ πατέρα του, τὸν ἔσφαξε γιὰ νὰ τὸν διαδεχτῆ αὐτὸς στὸ θρόνο.

Οἱ ἄρχοντες ὅμως συγκεντρώθηκαν σὲ σύσκεψη κι' εἶπαν :

— Ὄχι, δὲν θέλουμε βασιληᾶ αὐτὸν τὸν δολοφόνο !...

Καὶ περιωρίστηκαν νὰ τὸν ἐξορίσουν, γιατί δὲν ἤθελαν νὰ χύσουν τὸ αἷμα τοῦ γυιοῦ τοῦ ἀλησμονήτου δοικός των Κράγκου.

Ὕστερ' ἀπ' αὐτό, ἀνακήρυξαν δοίκισσα τὴν κόρη τοῦ μακαρίτη, τὴ Βάνδα, στὴν ὁποία ὡρκίστηκαν γονατιστοὶ πίστι καὶ ὑπακοή.

Ἡ δούκισσα εἶχε ξωτικὴ ὠμορφιά καί, μολονότι πολὺ νέα ἀκόμα, ἦταν συνετή, μεγαλόψυχη, γενναία καὶ πονόψυχη.

Ἔτσι ὁλόκληρος σχεδὸν ὁ λαὸς ἔμεινε ἐνθουσιασμένος μὲ τὴν ἐκλογή της. Βρέθηκαν ὅμως καὶ μερικοὶ παληοὶ πολεμιστὲς καὶ εἶπαν :

— Ἡ Πολωνία, χρειάζεται νάχη ἀρχηγό της ἕναν ἥρωα κι' ὄχι ἕνα κοριτσάκι !

Ὅταν ὅμως εἶδαν τὴ Βάνδα μὲ τὸ διάδημα στὸ κεφάλι, μὲ τὸ σκῆπτρο στὸ χέρι, μὲ τὸν πορφυρὸ μανδύα στοὺς ὤμους νὰ καβαλλικεύη ἕνα ἀκράτητο, ὁρμητικὸ ἄτι, τράβηξαν ὅλοι τὰ σπαθιά τους καὶ ὡρκίστηκαν νὰ χύσουν τὸ αἷμα τους γιὰ τὴν ἀτρόμητη ἀρχηγίνα τους.

Σιγχρόνως ὅμως ὁ Ριτίγερος, ὁ ἡγεμὼν τῶν Βορούσων, σκέφτηκε, ὅτι ἦταν κατάλληλη εὐκαιρία νὰ ὑποτάξη τὴν Πολωνία.

— Εἴτε μὲ τὸ καλό, εἴπε, εἴτε μὲ τὸ κακό, τὸ βασίλειο τῆς Βάνδας θὰ γίνη δικό μου !

Καὶ τὸ σκέφτηκε αὐτὸ γιατί δὲν πίστευε πὼς μιὰ κοπέλλα δεκάξη χρονῶν ἦταν ἱκανὴ νὰ ὁδηγήση στὴ μάχη τὸ στρατὸ τῆς Πολωνίας.

Μπῆκε λοιπὸν ἐπὶ κεφαλῆς πολυαρίθμου στρατοῦ καὶ εἰσέβαλε στὴ γειτονική του χώρα.

Σὲ λίγο οἱ δυὸ στρατοὶ βρέθηκαν ἀντιμέτωποι, ὁ ἕναις ἀπ' τὴ μιὰ κι' ὁ ἄλλος ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ ποταμοῦ Νιέμεν.

Οἱ Βορούσοι, λαὸς ἄγριος καὶ φιλάργυρος, εἶχαν ἀκολουθήσει ὅλοι τὸ Ριτίγερο. Ἀλλὰ καὶ ἀπ' τοὺς Πολωνοὺς κανένας δὲν εἶχε κωφεύσει στὴν πρόσκλησι τῆς λατρευτῆς των ἡγεμονίδος.

Ὁ Ριτίγερος, πρὶν διατάξη νὰ γίνη ἡ ἔναρξι τῆς μάχης, ἔστειλε ἀνθρώπους του γιὰ νὰ μηνύσουν στὴ δούκισσα τῆς Πολωνίας πὼς ὁ ἀρχηγός των ζητοῦσε νὰ μιλήση μαζύ της. Ἡ Βάνδα δέχτηκε καὶ σὲ λίγο ὁ ἀρχηγὸς τῶν Βορούσων βρέθηκε μπροστά της κι' ἔμεινε ἐκθαμβος ἀπὸ τὴν καλλονή της.

Ἐπὰ τέλους κατόρθωσε νὰ ψελλίση :

— Ἤξερα βέβαια ἀπὸ τὴ φήμη τὴ θεϊκή σου ὠμορφιά, ὦ πανωραία δοίκισσα, ἀλλὰ ὅσα κι' ἂν ἄκουσα γιὰ σένα εἶνε τιποτένια μπρὸς στὴν ἀλήθεια ! Ἂν πρόκειται νὰ παντρευτῆς, πάρε ἐμένα ἄντρα σου ! Τὸ δοικᾶτο σου κι' ἡ ἀτέραντες ἐκτάσεις ποὺ ἐξουσιάζω θὰ ἀποτελέσουν ἕνα ἰσχυρότατο βασίλειο, τοῦ ὁποίου ἡ δύναμι θ' αὐξάνη κάθε χρόνο. Θᾶμαστε τότε μεγάλοι ἀνάμεσα στοὺς μεγάλους ! Βάνδα, σκέψου τὴν πρότασί μου ! Θὰ περιμένω τὴν ἀπάντησί σου ὥσπου νὰ ξημερώση ἡ μέρα !

Αὐτὰ εἶπε ὁ Ριτίγερος καὶ βγῆκε τρεκλίζοντας ἀπ' τὴ σκηνή της.

Οἱ μεγιστᾶνες της τότε συμβούλευαν τὴ Βάνδα νὰ δεχτῆ τὴν πρότασί του, ἀλλ' αὐτὴ ἀρνήθηκε λέγοντας :

— Ἂν δεχτῶ νὰ δώσω τὴ μισὴ ἐξουσία τῆς χώρας μου στὸ Ριτίγερο, εἶνε σὰν νὰ ὑποδουλώνω τὸ λαό μου στοὺς ξένους. Ὅταν ἑνωθοῦμε, τὰ ἀξιώματα καὶ τὶς ἀρχηγίες θὰ τὰ πάρουν οἱ Βορούσοι, ἐνῶ οἱ ὑπήκοοί μου θὰ παραγκωνισθοῦν καὶ σιγὰ-σιγὰ θὰ καταντήσουν δοῦλοι. Ὄχι, δὲν παντρεύομαι τὸ Ριτίγερο ! Ἡ ἀπόφασί μου εἶνε ἀμετάκλητη καὶ γιὰ νὰ τὴν ἐπισφραγίσω ὁρκίζομαι, ὅτι θὰ πεθάνω παρθένα !

Καὶ πρόσθεσε ἀποφασιστικά :

— Βοϊβοντάδες, διατάξετε νὰ ἠχήσουν ἡ σάλπιγγες κι' ἑτοιμαστῆτε νὰ ὁρμήσουμε κατὰ τῶν ἐχθρῶν μας, γιὰ νὰ μὴ νομίσουν πὼς φοβόμαστε καὶ πὼς χάνουμε τὸν καιρό μας σὲ συζητήσεις, σὰν γέροι !...

* * *

Ὅταν γύρισε στὴ σκηνή του ὁ Ριτίγερος, θαμπωμένος ἀπὸ τὴν καλλονὴ τῆς Βάνδας, ἔγειρε πάνω σὲ δέρματα ἄρκτων, ἔχοντας γύρω του τοὺς μεγιστάνες...

Σὲ λίγο ἀποκοιμήθηκε κι' εἶδε ἕνα ὄνειρο.

Εἶδε τὴ Βάνδα γυναῖκα του νὰ πλησιάζη στὸ νυφικὸ κρεββάτι, ἀλλὰ τόσο ὠχρὴ κι' ἐξαντλημένη, ποὺ φαινόταν σὰν μιὰ πραγματικὴ πεθαμένη.

Σιγχρόνως ἄρχισε νὰ νοιώθη κι' ὁ ἴδιος μιὰ κρυάδα, τὴν κρυάδα τοῦ θανάτου...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὸν ξύπνησαν.

— Ριτίγερε, τοῦ εἶπαν οἱ πολεμιστές του, τί ἀπάντησι περιμένεις ἀπ' τὴ Βάνδα ; Οἱ Πολωνοὶ ἔρχονται καταπάνω μας ! Ἄκου τὸ ποδοβολητὸ τῶν ἀλόγων... Ἐπὶ κεφαλῆς των ἔχουν τὴν ἴδια τὴ Βάνδα, ὡπλισμένη μὲ βαρειὰ πανοπλία... Οἱ δυὸ στρατοὶ εἶν' ἕτοιμοι νὰ συγκρουσθοῦν !...

— Ἀγαπητοί μου σύντροφοι, ἀποκρίθηκε ὁ Ριτίγερος, ἐγὼ τὴ Βάνδα τὴν ἀγαπῶ ! Δὲν θέλω νὰ κινδυνέψη, δὲν θέλω νὰ σκοτωθῆ μέσα στὴ μάχη... Δὲν μπορῶ νὰ φανταστῶ τὸ ὡραῖο της σῶμα ματωμένο ἀπὸ πληγές... Προτιμῶ τὸν ἔρωτα παρὰ τὴ δόξα... Ἀρχηγοὶ τῶν Βορούσων, διατάζω νὰ σημάνουν ἡ σάλπιγγες γενικὴ ὑποχώρησι...

Ἀλλὰ οἱ πολέμαρχοι, ποὺ περίμεναν νὰ λαφυραγωγήσουν τὴν Πολωνία καὶ νὰ πλουτίσουν, τοῦ μίλησαν ἄσχημα :

— Πῆς καλύτερα πὼς σ' ἔπιασε δειλία καὶ φοβᾶσαι τὸν πόλεμο !... Ἀγαπᾶς πολὺ τὴ ζωή σου καὶ δὲν τολμᾶς νὰ τὴ διακινδυνεύσης... Ἔστω... Σήμερα θὰ σὲ ὑπακούσουμε καὶ θὰ γυρίσουμε πίσω... Ἀπὸ αὔριο ὅμως θὰ ἀφαιρέσουμε τὴν ἐξουσία ἀπὸ τὰ ἀνάξια χέρια σου...

— Καλὰ λοιπόν, ὦ Βορούσοι ! Μάθετε πὼς δὲν θὰ βαδίσω κατὰ τῶν Πολωνῶν ἐπὶ κεφαλῆς σας... Γιὰ νὰ πεισθῆτε ὅμως ὅτι ὁ Ριτίγερος δὲν φοβᾶται τὸ θάνατο, κυπτάξτε δῶ !

Καὶ ξεκινῶντας χωρὶς ἀκολουθία, μὲ τὸ ξίφος στὴ θήκη, προχώρησε πρὸς τὸ μέρος ὅπου κιμπάτιζαν ἡ σημαῖες τῆς δούκισσας Βάνδας.

Ὅταν ἔφτασε τέλος μπροστά της, τῆς εἶπε :

— Ὦ Βάνδα, θεία παρθένα, ὡραιότερη ἀπὸ τὴν ὡραιότερη αὐγὴ τῆς ὡραιότερης ἀνοιξιάτικης ἡμέρας, χωρὶς ἐσένα μοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ ζήσω ! Ἀλλὰ δὲν μπορῶ πάλι νὰ ζήσω καὶ χωρὶς βασίλειο, ἐκθρονισμένος... Δοίκισσα τῆς Πολωνίας, ἡ τελευταία λέξι ποὺ θ' ἀκούσης ἀπ' τὸ στόμα μου εἶνε πὼς σ' ἀγαπῶ !...

Καὶ βγάζοντας τὸ μακρὺ ξίφος του μὲ τὴ χρυσὴ λαβὴ τὸ ἔμπη-

Οἱ δυὸ στρατοὶ εἶν' ἕτοιμοι νὰ συγκρουσθοῦν !...

ξε μέσα στὰ στήθια του κ' ἔπεσε νεκρὸς τὴν ἴδια στιγμή!...

* * *

Ἡ δούκισσα Βάνδα γύρισε στὴν Κρακοβία.

Τρεῖς ὁλόκληρες μέρες, ἀπάνω στὴ γέφυρα τοῦ Βιτούλα, οἱ ἄνδρες της γλεντοῦσαν, πλούσιοι καὶ φτωχοὶ ἀνακατωμένοι.

Τὴν τρίτη μέρα ἡ Βάνδα ζήτησε τὴ βαρειὰ πανοπλία της κ' ἀφοῦ τὴ φόρεσε προχώρησε ὥς ἕνα μεγάλο σιδερένιο ἄγαλμα, στημένο στὴ μέση τοῦ γεφυριοῦ, ἀπάνω ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου βογγάει ὁρμητικὰ τὸ ρέμμα τοῦ ποταμοῦ...

— Βοϊβοντάδες μου, φώναξε, ἱερεῖς μου, πολεμιστάδες μου, πιστέ μου λαέ! Ὅταν πρωτοεῖδα τὸ Ριτίγερο, μοῦ φάνηκε εὐγενικὸς κ' ὡραῖος... Κ' ὅταν, ἄτως ἔμαθα, προτίμησε νὰ χάση τὸ θρόνο του ἀντὶ νὰ ἐκθέση σὲ κίνδυνο τὴ ζωή μου ἢ τὴν ὀμορφιά μου, αἰσθάνθηκα ὅτι τὸν ἀγαπῶ... Κ' ὅταν τὸν εἶδα νεκρὸ μπροστά μου, κατάλαβα πὼς ἔσφαλα, ἐπειδὴ δὲν ἄκουσα τὶς συμβουλές του κ' ὡρκίστηκα νὰ μείνω παρθένα! Τότε ἔννοιωσα πειὰ πὼς ἡ ζωὴ τῆς Βάνδας ἦταν ἀνατόσπαστα δεμένη μὲ τὴ ζωὴ τοῦ Ριτίγερου... Ἀλλὰ ἡ Πολωνία δὲν εἶνε δίκαιο νὰ ὑποφέρη ἀπὸ τὰ σφάλματά μου... Ἡ δούκισσά σας θὰ βαδίση τώρα ἀέσως πρὸς τὸ θάνατο...

— Ζήτω ἡ δούκισσά μας! κραύγασαν ὅλοι μαζύ.

— Μοῦ ὡρκιστήκατε ὑποταγή, συνέχισε ἡ Βάνδα, καὶ γιὰ τελευταία φορὰ σᾶς διατάζω νὰ μὲ ὑπακούσετε... Κανένας νὰ μὴν προσπαθήση νὰ μ' ἐμποδίση ἀπ' αὐτὸ ποὺ θὰ κάνω...

Κύτταξε ὕστερα μὲ συγκίνησι τὸ λαό της καὶ γιὰ ἱερικὲς στιγμὲς ἄφησε νὰ πλανηθῆ τὸ βλέμμα της στὰ τριανταφυλλένια σύννεφα τοῦ ἥλιου ποὺ ἔγερνε στὴ δύσι του...

— Ὦ ἥρωα Ριτίγερε! ἀνέκραξε τότε. Χωρὶς νὰ παραβῶ τὸν ὅρκο μου, ἔρχομαι νὰ σὲ βρῶ πεθαίνοντας θελληματικά...

Κι' ἡ δούκισσα Βάνδα μὲ τὴ βαρειά της πανοπλία ρίχτηκε στὰ νερὰ τοῦ Βιστούλα.

Πέρασαν ἀρκετὲς ὧρες ὥσπου νὰ κατορθώσουν νὰ βροῦνε τὸ πτῶμα της. Ὅταν τὸ βρῆκαν τὸ ἔθαψαν στὸν ἴδιον τάφο μὲ τὸ Ριτίγερο κ' ἔγραψαν σὲ μιὰ στήλη ἀπὸ γρανίτη τὴν ἀκόλουθη ἐπιγραφή:

«Ὅπως θὰ ἑνωθῆ ἡ σκόνη τους, ἔτσι ἂς ἑνωθοῦν κι' ἡ ψυχές των κι' ἂς ἀποτελέσουν στὸν οὐρανὸ ἕνα ἄστρο λαμπρὸ σὰν τὸ ἄστρο τῆς αὐγῆς...»

ALEXANDRE D' AGIOUT

ΕΥΘΥΜΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΟΙ ΔΑΣΚΑΛΟΙ

Συμφορά σας, καϋμένοι δασκάλοι!
Μεταθέσεις ἀρχίσαν καὶ πάλι.
κ' ὅπως πάντα ἀπὸ χρόνια συμβαίνει
εἰς τὴ θέσι του ἕνας δὲν μένει.

Συμφορά! Σᾶς κυττῶ κάθε χρόνο
καὶ μαζύ σας καὶ τόσες δασκάλες
νὰ κυττάζετε ὅλοι μὲ πόνο
τοῦ φριχτοῦ ὑπουργείου τὶς σκάλες.

Πάντα βρίσκει γιὰ σᾶς ἀφορμὴ
ὁ σκληρὸς ὑπουργός, ὦ δασκάλοι,
καὶ σᾶς στέλνει, ὀϊμέ, μὲ ὁρμὴ
ἀπ' τὴν ἄκρη τὴ μία στὴν ἄλλη.

Ὁ τῆς Θήρας πηγαίνει ἐν Ἄρτη,
ὁ τῆς Ἄρτης πηγαίνει στὴ Σπάρτη,
ὁ τῆς Σπάρτης πηγαίνει στὴ Σύρα
κ' ὁ καθεὶς ὅπου τοῦγραψε ἡ μοῖρα!

Ὑπουργὲ ποὺ νισάφι δὲν ἔχεις,
ἂν σκληρὰ κατατρέχης,
μές στοὺς τόσους τοῦ κράτους μας σάλους,
τοὺς φτωχοὺς τοὺς δασκάλους
καὶ τοὺς βάζεις σὲ τόσες τρεχάλες
δὲν λυτᾶσαι λοιπὸν τὶς δασκάλες;...

Δὲν ὑπῆρξες τοῦ φύλου τ' ὡραίου
Θαυμαστής, ὦ σκληρὲ Παπανδρέου,
Παπανδρέου φρικτὲ
Δὲν ἠράσθης ποτέ;...

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

— Νὰ μὲ συγχωρῆς πολύ, καϋμένε Ἀνδρέα... Αὐτὸν τὸ μῆνα δὲν θὰ μπορέσω νὰ σοῦ πληρώσω τίποτε...

— Πάλι, βρὲ ἀδερφέ; Μήπως δὲν εἴπες τὰ ἴδια καὶ τὸν περασμένο μῆνα;

— Ἔ, καὶ ψέμματα σοῦ εἶπα; Μήπως δὲν κράτησα τὸ λόγο μου;...

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— Οἱ Ἄγγλοι καυχῶνται ὅτι ἐπὶ 100 μαχῶν κερδίζουν πάντοτε τὶς 82.

— Στὰς νήσους Φιλιππίνας ὁμιλοῦνται ἀπὸ τοὺς ἐγχωρίους τριάντα γλῶσσες.

— Τὸ ψηλότερο βουνὸ τῆς Εὐρώπης εἶνε τὸ Λευκὸν Ὄρος τῆς Ἐλβετίας.

— Ὅσα πουλιὰ τρέφονται μὲ κόκκους ἔχουν δυνατὸ ράμφος.

— Τὰ ἀγριοπούλια ψάλλουν πενῆντα ἢ ἑξῆντα τὸ πολὺ μέρες κάθε χρόνο.

— Οἱ Αὐστραλοὶ ἀγαποῦν ἐξαιρετικὰ τὸ κρέας τῶν καγκουρώ.

— Ἡ ἀρχόντισσες τῆς Σιάμ ἀφίνουν τὰ νύχια τους τόσο μακρυά, ὥστε τὰ προφυλάνε μὲ ἀσημένιες δαχτυλήθρες γιὰ νὰ μὴ σπάσουν.

— Ὁ ἄνθρωπος τὸ πρωὶ ποὺ σηκώνεται εἶνε ψηλότερος κατὰ ἕνα δάχτυλο ἀπ' ὅ,τι θὰ εἶνε τὸ βράδυ ποὺ θὰ πέση νὰ κοιμηθῆ.

— Ὁ ἐγκέφαλος τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελεῖ τὸ 28ον τοῦ βάρους ὁλοκλήρου τοῦ σώματος.

— Μιὰ παλιὰ στατιστικὴ τῶν γιατρῶν δείχνει ὅτι κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα ζοῦσαν κατὰ μέσον ὅρον 36 χρόνια περίπου, κατὰ τὸν 17ον 45, κατὰ τὸν 18ον 49 καὶ κατὰ τὸν 19ον 56. Σήμερα, φυσικά, οἱ γιατροί, κατὰ μέσον ὅρον πάλιν, ζοῦν πολὺ περισσότερο.

— Ὑπολογίζεται ὅτι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κόσμου μέχρι σήμερα χάθηκαν ἀπὸ σεισμοὺς 15 ἑκατομμύρια ἀνθρώπων.

— Ἡ πορτοκαλιὰ παράγει καρποὺς μέχρις ἡλικίας 150 ἐτῶν.

— Κάθε μέρα πεθαίνουν σ' ὅλον τὸν κόσμο 90.000 ἄνθρωποι.

— Σύμφωνα μὲ μιὰ στατιστικὴ ἡ γυναῖκες εἶνε μακροβιώτερες ἀπὸ τοὺς ἄνδρες.

— Ἂν ἡ γῆ μοιραζόταν ἐξίσου σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, θὰ ἀναλογοῦσαν 21 στρέμματα περίπου στὸν καθένα.

— Οἱ Ἰουδαῖοι τῆς Βουλγαρίας πιστεύουν ὅτι ὁ Μεσσίας γεννήθηκε στὶς 29 Αὐγούστου.

— Τὸ ἀλφάβητο τῶν Κινέζων ἀποτελεῖται ἀπὸ... 214 γράμματα.

— Περισσότερο κρῦο ἀπ' ὅλες τὶς ὧρες κάνει στὶς πέντε τὸ πρωί.

— Ἔχει παρατηρηθεῖ ὅτι οἱ περισσότεροι ἐγκληματίαι γνωρίζοιν νὰ ἰχνογραφοῦν.

— Οἱ ἄνδρες ἔχουν βαρύτερη καρδιὰ ἀπὸ τὶς γυναῖκες.

— Ὑπολογίζεται ὅτι ταξειδεύουν διαρκῶς τριάμισι ἑκατομμύρια ἀνθρώπων.

— Ἡ ἐργαζόμενες γυναῖκες ζοῦν κατὰ μέσον ὅρον 36 χρόνια.

— Ἐπὶ ἑνὸς ἑκατομμυρίου ἀνθρώπων 900 πεθαίνουν ἀπὸ γεράματα, 2.700 ἀπὸ ἀποπληξία, 7.000 ἀπὸ ρευματισμοὺς καὶ 30.000 ἀπὸ τύφο καὶ τυφοειδῆ πυρετό.

— Κάθε στρεῖδι κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς γονιμοποιήσεώς του παράγει 1.000.000 ἄλλα στρείδια.

— Τὸ ἄλογο μέσα σὲ ἕνα χρόνο τρώγει τροφὴ ἑνηὰ φορὲς μεγαλείτερη ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ σώματός του.

— Ἡ διώρυξ τοῦ Σουὲζ ἔχει μῆκος 92 μίλια.

— Οἱ χρυσοῦν ἔχει παρατηρηθεῖ ὅτι ζοῦν μέχρι βαθυτάτου γήρατος.

— Τὸ Ἱσπανικὸ ἀνάκτορο Ἐσκοριάλ εἶνε τόσο μεγάλο, ὥστε γιὰ νὰ ἐπισκεφθῆ κανεὶς ὅλες του τὶς αἴθουσες χρειάζεται τέσσερες μέρες.

— Τὸ ἕνα τρίτο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τρελλαίνονται ξαναγίνονται ὕστερα καλά.

— Ὁ στιγματισμὸς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος εἶνε παλαιὰ συνήθεια τῶν Κινέζων.

— Στὴν Κίνα ὁ γαμπρὸς ἀγοράζει τὴ νύφη ἀπὸ τοὺς γονεῖς της.

— Ἡ μικρότερη κοινότης τοῦ κόσμου ἦταν ἄλλοτε τὸ Σήουαρθ Σίτυ τῆς Ἀμερικῆς, τὸ ὁποῖο δὲν ἔχει παρά... τρεῖς μόνον κατοίκους.

— Ἂν ἐξηφανίζοντο ὅλα τὰ σπουργίτια καὶ ἔμενε μόνον ἕνα ζευγάρι, θὰ μποροῦσε μετὰ 30 χρόνια νὰ παραγάγη ὅσα σπουργίτια ἔχουμε σήμερα.

— Τὸ μεγαλείτερο δέντρο τῆς Εὐρώπης εἶνε μιὰ καστανιὰ ποὺ βρίσκεται στοὺς πρόποδας τῆς Αἴτνας.

— Τὰ θηλυκὰ βατράχια δὲν ἔχουν φωνή.

— Τὸ στόμα τοῦ ψύλλου εἶνε τοποθετημένο ἀκριβῶς ἀνάμεσα στὰ δυὸ μπροστινὰ πόδια του.

— Ἐξῆντα δράμια γάλατος παράγουν μιὰ οὐγκιὰ βουτύρου.

— Τὰ ἀρπακτικὰ πουλιὰ δὲν μποροῦν νὰ κελαϊδήσουν.

— Στὴ Φλωρίδα τῆς Ἀμερικῆς κατασκευάζουν κρασὶ πρώτης τάξεως ἀπὸ... ντομάτες.

— Ἕνας γιατρὸς συμβουλεύει τοὺς νευρασθενεῖς νὰ μὴν πίνοιν τσάι, ἀλλὰ καφὲ μέσα στὸν ὁποῖον νὰ στύβουν λεμόνι.

— Ὅταν βραδιάζη, τὸ πρῶτο χρῶμα ποὺ φαίνεται μαῦρο εἶνε τὸ κόκκινο.